

Sprovedeno od strane:

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

STARTUJ LEGALNO

**Vodič kroz poresko oslobođenje
početnika u poslovanju**

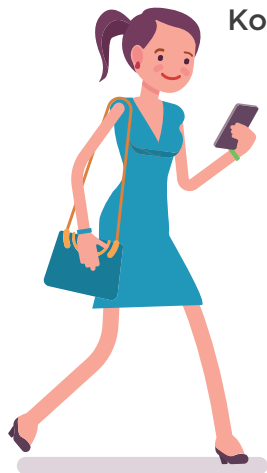
FEBRUAR 2019.

© **NALED 2019**. Ovaj dokument je pripremio stručni tim Izvršne kancelarije NALED-a, uz podršku projekta “Reforma javnih finansija - finansiranje Agende 2030” Nemačke razvojne saradnje, koji implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ). Dokument nema pravnu snagu i ima za svrhu da pruži nezvanične smernice vezane za primenu propisa. Primeri sadržani u dokumentu dati su samo za ilustraciju i ne treba da se uzimaju kao zvanična mišljenja u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima. Korišćenje, kopiranje i distribucija sadržaja ovog dokumenta dozvoljena je isključivo u neprofitne svrhe i uz odgovarajuće naznačenje imena, odnosno priznavanje autorskih prava NALED-a. U izradi dokumenta korišćeni su javno dostupni materijali.

SADRŽAJ

I UVOD	3
Korisnici i uslovi za korišćenje mere	4
Prava i obaveze korisnika	5
II REGISTRACIJA PRIVREDNOG DRUŠTVA ILI PREDUZETNIČKE RADNJE	6
Korak 1: Odabir forme poslovanja	6
Korak 2: Pretežna delatnost	6
Korak 3: Posebne dozvole	7
Korak 4: Poslovni prostor	7
Korak 5: Poslovno ime	7
Korak 6: Odabir knjigovođe	8
Korak 7: Potrebna dokumentacija	8
Korak 8: Registracija u Agenciji za privredne registre	9
Korak 9: Prijava na zdravstveno osiguranje	11
Korak 10: Ostvarivanje prava na penzijsko osiguranje	11
Korak 11: Otvaranje poslovnog računa u banci	12
Korak 12: Prijava Poreskoj upravi	12

UVOD

Pred vama je vodič Startuj legalno koji daje najvažnije informacije o meri oslobođenja početnika u poslovanju od plaćanja poreza i doprinosa u prvoj godini poslovanja, uslovima za njenu primenu, kao i pravima i obavezama korisnika.

Vodič pruža i opis koraka koje korisnik mere treba da preduzme prilikom osnivanja privrednog društva ili preduzetničke radnje.

Cilj mere poreskog oslobođenja početnika u poslovanju, koju propisuju Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana i Zakon o izmenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, je podsticanje preduzetništva i sticanje radnog iskustva, pre svega mladih tek diplomiranih ili lica koja se nalaze na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje.

Vlada Srbije i parlament usvojili su meru poreskog oslobođenja na predlog NALED-a, a prema Analizi poreskog i neporeskog oslobođenja početnika u poslovanju koju je NALED sproveo 2017. u saradnji sa Fakultetom političkih nauka, uz podršku Nemačke razvojne saradnje.

Uvođenjem podsticaja za početnike u poslovanju usvojena je jedna od najvažnijih podsticajnih mera Nacionalnog programa za suzbijanje sive ekonomije.

Procena je da će korišćenjem mere oslobođenja od plaćanja poreza i doprinosa svaki korisnik koji se registruje kao preduzetnik na godišnjem nivou uštedeti gotovo 240.000 dinara, a u slučaju devet osnivača privrednog društva taj iznos ide i do 1,6 miliona dinara u periodu od 12 meseci.

Korisnici i uslovi za korišćenje mere

Meru poreskog oslobođenja mogu da koriste početnici u poslovanju, koji registruju svoje privredno društvo ili preduzetničku radnju, ukoliko ispune jedan od sledećih kriterijuma:

- da su u periodu od 12 meseci pre osnivanja / registrovanja poslovanja završili školovanje (srednje, više ili visoko obrazovanje),
- da su najmanje šest meseci na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje.

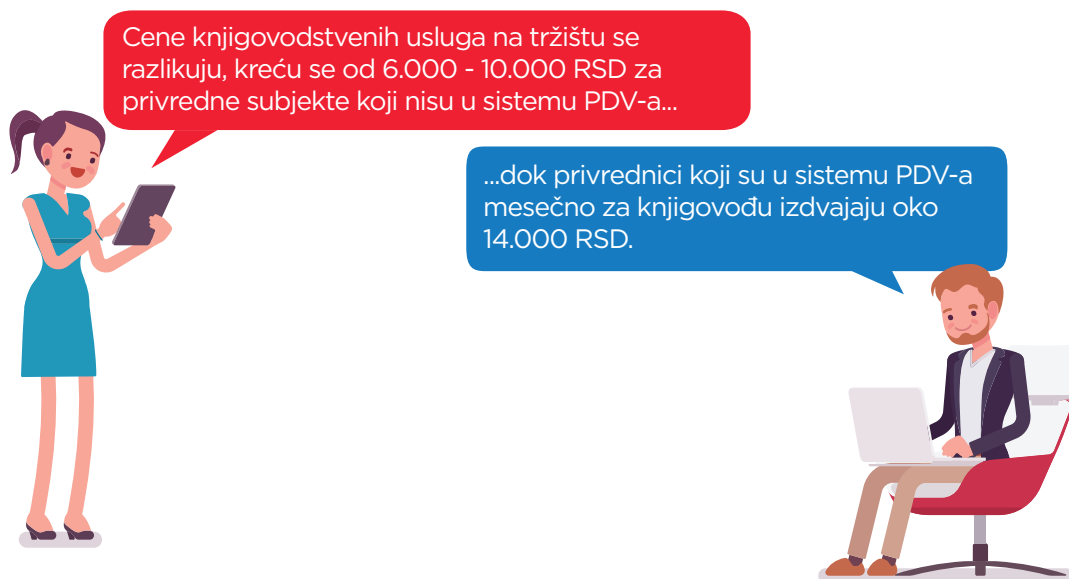
Svi osnivači privrednog društva, moraju biti **prijavljeni kao zaposlena lica** u privrednom društvu.

Preduzetnici (uključujući i preduzetnike poljoprivrednike koji registruju svoje poslovanje u Upravi za trezor) **moraju da posluju u režimu isplate lične zarade**. U tom slučaju imaju obavezu vođenja poslovnih knjiga i angažovanja knjigovođe.

Mesečna zarada koju preduzetnik ili osnivači privrednog društva isplaćuju sebi **ne sme da bude viša od 37.000 dinara**.

Preduzetnici, odnosno osnivači privrednog društva **mogu da koriste meru poreskog oslobođenja samo jednom**. Takođe, u slučaju privrednih društava, poresko oslobođenje **važi i za do devet osnivača**, pod uslovom da su svi zasnovali radni odnos u tom preduzeću.

Oslobođenje od poreza i doprinosa traje 12 meseci, počevši od dana početka obavljanja delatnosti.

Za vreme korišćenja poreske olakšice, iako su oslobođeni plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, **korisnici mere uživaju sledeća prava iz radnog odnosa**, koja uključuju:

- penzijsko i invalidsko osiguranje;
- zdravstveno osiguranje;
- naknadu zarade u slučaju privremene sprečenosti za rad (bolovanja);
- novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti.

Osnovica na koju se iz budžeta Republike Srbije uplaćuju doprinosi za korisnike mere je najniža mesečna osnovica za plaćanje doprinosa koja u 2019. godini iznosi 23.921 dinar.

Korisnici mere poreskog oslobođenja **nemaju pravo na druge poreske olakšice, uključujući i subvencije za zapošljavanje i samozapošljavanje.**

Obaveze korisnika mere u prvoj godini poslovanja

- Ukoliko se dogodi da prekoračite dozvoljeni limit za zaradu od 37.000 dinara na mesečnom nivou, na deo zarade koji je viši od navedenog iznosa, kao i na naredne zarade dužni ste da obračunavate i plaćate porez i doprinose.
- Ako se registrujete kao privredno društvo, postoji i obaveza **plaćanja poreza na dobit**.
- Ukoliko se opredelite da budete u **sistemu poreza na dodatu vrednost** (PDV-a), ovu obavezu izmirujete na mesečnom nivou.
- Takođe, nakon isteka 12 meseci od početka korišćenja mere **ulazite u redovan sistem plaćanja poreza i doprinosa**. Podnosite poresku prijavu i prijavu na obavezno zdravstveno osiguranje, i od tog trenutka ste u obavezi da izmirujete svoje redovne obaveze prema državi. Jednom iskoristivši pravo na poresku olakšicu, nemate više prava na poresko oslobođenje.

KORAK 1:

Odabir forme poslovanja

Jedna od prvih odluka koju treba da donesete je u kojoj pravnoj formi želite da poslujete. U skladu sa Zakonom o privrednim društvima, možete poslovati ili kao privredno društvo ili kao preduzetnik.

Ukoliko se odlučite da osnujete **privredno društvo** treba da znate da je moguće da se registrujete kao ortačko, komanditno, akcionarsko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću, koji je i daleko najzastupljenija forma preduzeća. Poslovanje u formi d.o.o. omogućava fleksibilnost upravljanja i smanjenu odgovornost budući da član odgovara samo do visine svog uloga, međutim osnivanje d.o.o. je skuplje, kao i porezi i takse, i postoji obaveza vođenja dvojnog knjigovodstva.

U slučaju **preduzetnika** procedura registrovanja je jeftinija i brža, povoljniji je zakonski tretman, niže su takse i propisane kazne za učinjeni prekršaj. Ipak, ova pravna forma ima i svoje nedostatke, a to je da preduzetnik za sve obaveze nastale u vezi sa obavljanjem delatnosti odgovara svojom celokupnom imovinom, uglavnom zavisi samo od svoje finansijske moći i ima ograničenu mogućnost kreditiranja.

Važno je napomenuti da je zakonom propisano da meru poreskog oslobođenja mogu da koriste samo **preduzetnici u sistemu lične zarade**, koji imaju obavezu vođenja poslovnih knjiga, što podrazumeva i angažovanje knjigovođe. U ovom režimu sami određujete visinu svoje zarade, dok se porez na prihod od samostalne delatnosti po stopi od 10% plaća na dobit koja se obračunava kao razlika svih prihoda i rashoda koji se priznaju u zakonom propisanom iznosu prilikom utvrđivanja poreske osnovice.

KORAK 2:

Pretežna delatnost

Obaveza svakog privrednog subjekta je da registruje samo jednu, pretežnu delatnost, kojom će se baviti, a smatra se da može obavljati i sve ostale delatnosti koje nisu zakonom zabranjene, bez dodatne registracije. Pretežnom delatnošću se smatra ona delatnost od koje imate najviše prihoda, što ne mora nužno da bude natpolovični prihod, dovoljno je da ne postoji druga delatnost od koje više zarađujete. Podzakonski akt u kome su pobrojane sve delatnosti koje neki privredni subjekt može obavljati je **Uredba o klasifikaciji delatnosti** u kojoj su klasifikovane sve delatnosti sa nazivima, šiframa i opisima delatnosti, prema oblastima odnosno sektorima.

KORAK 3:

Posebne dozvole

Treba znati da postoje određene delatnosti za koje je potrebno pribaviti prethodnu saglasnost nadležnog organa kako biste mogli da se registrujete u Agenciji za privredne registre (APR). To su zdravstvene delatnosti, apoteke, taksi prevoz, delatnosti od opšteg interesa, komunalne delatnosti i dr, a ovo odobrenje je potrebno dostaviti prilikom registracije budući da je upis u Registar moguć tek po dobijanju odobrenja.

KORAK 4:

Poslovni prostor

Pre nego što se registrujete, potrebno je da odredite **sedište firme**. U zavisnosti od delatnosti za koju se odlučite da obavljate, možete za mesto sedišta odabrati sopstveni stan ili kuću, a ukoliko ste na datoj adresi zakupili poslovni prostor, potrebno je da imate ugovor o zakupu, odnosno ako vam je neko ustupio prostor na besplatno korišćenje, potrebno je da prikupite dokaze da je ta osoba vlasnik prostora.

KORAK 5:

Poslovno ime

Poslovno ime je ime pod kojim vaše privredno društvo, ili vi kao preduzetnik poslujete. Od 1. oktobra 2018. poslovno ime preduzetnika obavezno mora da sadrži:

- ime i prezime preduzetnika,
- oznaku „preduzetnik“ ili „pr“,
- sedište odnosno adresu na kojoj preduzetnik posluje.

Poslovno ime još može (ali nije obavezno) da sadrži i poseban naziv, kao i predmet poslovanja preduzetnika, s tim da ukoliko sadrži naziv, onda to poslovno ime obavezno sadrži i predmet poslovanja (npr. JOVAN ILIĆ PREDUZETNIK KONSULTANTSKE USLUGE U VEZI S POSLOVANJEM INFOPROM KIKINDA).

Kad je reč o privrednim društvima, poslovno ime obavezno sadrži naziv, pravnu formu i mesto u kome je sedište društva, a može da sadrži i opis predmeta poslovanja, kao i druge elemente ako je to propisano zakonom (npr. PREDUZEĆE ZA INFORMATIČKI INŽENJERING BIZINFO DOO JAGODINA).

Ukoliko poslovno ime koje ste odredili ne ispunjava zakonom propisane uslove, ono neće biti registrovano i APR će odbaciti vašu registracionu prijavu. Naziv mora da se dovoljno razlikuje od drugog imena i naziva koje je već neko drugi registrovao ili rezervisao. Zato je najbolje da izvršite pretragu registrovanih ili rezervisanih naziva na sajtu APR-a, i time proverite da li je taj naziv slobodan.

KORAK 6:

Odabir knjigovođe

Da biste koristili meru poreskog oslobođenja u obavezi ste da vodite poslovne knjige, a samim tim i da angažujete knjigovodstvenu agenciju koja će se baviti vašim računovodstvom i poreskim obavezama. Pod knjigovodstvenim agencijama podrazumeva se preduzetnik ili privredno društvo, koji su se u APR-u registrovali za pružanje usluga računovodstva, što znači da vam fizičko lice ne može pružati usluge računovodstva posredstvom ugovora o delu, ili na neki drugi način.

KORAK 7:

Potrebna dokumentacija

Dokumenta koja je potrebno da pribavite pre registracije u APR-u razlikuju se za privredna društva i preduzetnike.

Prvi dokument potreban za osnivanje privrednog društva je **osnivački akt društva** - konstitutivni akt kojim se osniva privredno društvo, i ima formu odluke ako društvo osniva jedno lice, odnosno formu ugovora ako društvo osniva više lica. Osnivačkim aktom definiše se poslovno ime društva, sedište, pretežna delatnost, ukupan iznos osnovnog kapitala, vreme kad će on biti uplaćen, udeo svakog člana društva u ukupnom osnovnom kapitalu i organi društva i njihove nadležnosti. Nakon izrade osnivačkog akta potrebno je da se on overi kod javnog beležnika, uz uplatu takse od 360 dinara po potpisu. Ako se prijava osnivanja DOO podnosi elektronskim putem, osnivački akt ne mora da se overi kod javnog beležnika - dovoljno je da ga osnivač potpiše svojim elektronskim potpisom. Ukoliko osnivačkim aktom nije određen zastupnik društva, APR-u je potrebno dostaviti i **Odluku o imenovanju zastupnika**.

Zatim, privredna društva treba da pribave i **potvrdu banke o uplati novčanog uloga**. Ovu proceduru nije neophodno izvršiti pre registracije u APR-u jer je Zakonom propisan rok od 5 godina od osnivanja u kojem su osnivači dužni da uplate osnivački kapital, a minimalni iznos propisan zakonom je 100 dinara. Ukoliko se odlučite da želite odmah da uplatite osnivački kapital, neophodno je da u banci otvorite depozitni (trenutni) račun firme u osnivanju, na koji će privremeno leći sredstva uplaćena kao osnovni kapital. Jednom kada se registruje firma u APR-u i posle toga otvori tekući račun u banci, sredstva sa depozitnog računa će biti preneti na otvoreni tekući račun i depozitni se odmah gasi. Za otvaranje depozitnog računa je potrebno da se priloži overeni osnivački akt, a nakon uplate osnovnog kapitala, banka izdaje potvrdu o položenom depozitu za osnivanje firme.

Na kraju, i preduzetnici i privredna društva treba da imaju **OP obrazac**, odnosno obrazac overenih potpisa za zakonskog zastupnika, jer je to dokument koji je potreban za otvaranje računa u nekim od banaka. Naime, ova praksa se razlikuje, tako da postoje banke koje od svojih novih klijenata ne zahtevaju ovaj dokument. Kao i osnivački akt, OP obrazac je potrebno overiti kod javnog beležnika, a OP obrasce je moguće besplatno preuzeti sa različitih internet stranica.

KORAK 8:

Registracija u Agenciji za privredne registre

Za postupak registracije privrednih subjekata zadužena je **Agencija za privredne registre (APR)**. Sedište APR se nalazi u Beogradu, ali je registracionu prijavu moguće podneti i u organizacionim jedinicama APR-a i opštinskim kancelarijama sa kojima saraduje APR, a koje postoje u gradovima širom Srbije. Za registraciju delatnosti potrebno je popuniti **jedinstvenu registracionu prijavu (JRPPS)** čiji se obrazac nalazi na sajtu APR-a i uz nju priložiti **dokaz o uplati naknade za osnivanje**. Naknada za registraciju privrednog društva iznosi 4.900 dinara, i prilikom podnošenja prijave za osnivanje uplaćuje se i naknada za registraciju i objavljivanje osnivačkog akta u iznosu od 1.000 dinara, dok za preduzetnika naknada iznosi 1.500 dinara. Pored JRPPS i dokaza o uplati, i dokumenata koji su navedeni u Koraku 7, APR-u je potrebno dostaviti i fotokopije lične karte ili pasoša osnivača, kao i dozvolu ili saglasnost nadležnog organa, ako je to posebnim zakonom propisano kao uslov za registraciju.

Postupak osnivanja se sprovodi preko jednošalterskog sistema registracije koji omogućava da privredni subjekti koji se registruju u APR-u sa registracijom istovremeno dobijaju **registarski/matični broj i poreski identifikacioni broj (PIB)**.

Preduzetnici automatski dobijaju i potvrdu o izvršenoj prijavi (M-A potvrda o izvršenoj prijavi na obavezno socijalno osiguranje), koju dodeljuje Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja (CROSO), dok za ostvarenje prava za zdravstveno osiguranje osnivač privrednog društva mora da samostalno izvrši prijavu na osiguranje putem portala CROSO ili odlaskom u neku od filijala Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje (PIO) ili Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (RFZO). Agencija za privredne registre dužna je da, ukoliko postoje svi uslovi za nesmetan upis u registar, u roku od pet radnih dana donese rešenje o registraciji radnje ili društva.

e-registracija

Od januara 2018. godine u APR-u je omogućeno osnivanje preduzetnika elektronskim putem, a od oktobra 2018. elektronskim putem se mogu osnovati i jednočlana DOO. Za e-Registraciju osnivanja potrebno je da punoletno fizičko lice poseduje:

- kvalifikovani elektronski sertifikat (elektronski potpis),
- instaliran čitač elektronskih kartica,
- Visa ili MasterCard platne kartice za plaćanje naknada.

Ukoliko se odlučite da podnesete prijavu elektronskim putem procedura je jeftinija i naknada iznosi 1.000 dinara za preduzetnika, i 4.500 dinara za jednočlani DOO.

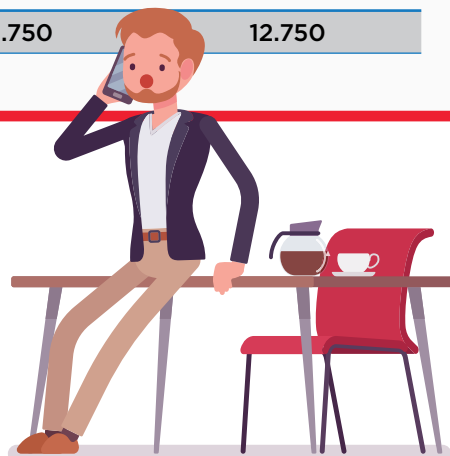
Više informacija nalazi se na stranici APR-a: **eRegistracija osnivanja preduzetnika i eRegistracija osnivanja jednočlanog DOO.**

Troškovi osnivanja i vođenja privrednog društva i preduzetničke radnje u Srbiji

Br	Troškovi osnivanja (u RSD)	Preduzetnik		Privredno društvo	
		Elektronski	Lično (na šalteru)	Elektronski	Lično (na šalteru)
1	Naknada za osnivanje društva	1.000	1.500	4.500	4.900
2	Registracija i objava osnivačkog akta	/	/	1.000	1.000
3	Overa osnivačkog akta		/	/	1.260
4	Overa OP obrasca	360	360	360	360
5	Izrada pečata (opciono)	2.000	2.000	2.000	2.000
6	Osnovni novčani kapital	/	/	100	100
Ukupno min		1.360	1.860	5.960	7.620
Ukupno maks		3.360	3.860	7.960	9.620

Br	Fiksni mesečni troškovi poslovanja (u RSD)	Preduzetnik	Privredno društvo
1	Otvaranje računa u banci	450	450
2	E-banking	300	300
3	Knjigovodstvene usluge (prosek)	6.000	12.000
Ukupno		6.750	12.750

KORAK 9: Prijava na zdravstveno osiguranje

Kad je reč o prijavi na obavezno socijalno osiguranje, korisnici mere poreskog oslobođenja ostvaruju pravo na zdravstveno osiguranje, dok doprinose za osiguranje za njih plaća država. Da biste ostvarili ovo pravo, potrebno je da budete prijavljeni na **Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja (CROSO)**. U skladu sa jednošalterskim sistemom, registrovanjem u APR-u, automatski se vrši i prijava na CROSO i novoosnovani privredni subjekti dobijaju potvrdu o izvršenoj prijavi na obavezno socijalno osiguranje. Osnovica na koju se iz budžeta Republike Srbije uplaćuju doprinosi za korisnike mere je najniža mesečna osnovica za plaćanje doprinosa koja u 2019. godini iznosi 23.921 dinar. To znači da ostvarujete pravo na zdravstveno osiguranje i naknadu zarade u slučaju privremene sprečenosti za rad (bolovanja), u skladu sa visinom uplaćenih doprinosa.

KORAK 10: Ostvarivanje prava na penzijsko osiguranje

Slično kao kod ostvarivanja prava na zdravstveno osiguranje, i u slučaju penzijskog i invalidskog osiguranja registrovanjem u APR-u se automatski vrši prijava na Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja, koji zatim šalje podatke dalje Republičkom fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje. Obračun doprinosa vrši se po stopi od 26%, a osnovica na koju se iz bužeta Republike Srbije uplaćuju doprinosi za korisnike mere u 2019. godini iznosi 23.921 dinar.

Odluka o korišćenju pečata

Od 1. oktobra 2018. godine privredni subjekti u Srbiji nemaju više obavezu korišćenja pečata u poslovanju, te je odluka na vama da li želite da poslužete sa pečatom. Ukoliko donesete odluku da ne želite, prilikom otvaranja poslovnog računa u banci, potrebno je da to u formularu i označite, i svaku narednu interakciju sa bankom možete da ostvarite bez overe dokumenata pečatom.

KORAK 11: Otvaranje poslovnog računa u banci

Da biste mogli da poslužete, potrebno je da imate otvoren račun kod poslovne banke. Procedura otvaranja računa u banci podrazumeva popunjavanje značajnog broja obrazaca koje banka daje korisniku - Zahtev za otvaranje računa, Izrada ugovora o otvaranju i vođenju računa kod poslovne banke, Karton deponovanih potpisa, Izjava o pristanku za prikupljanje i obradu podataka, Generalno ovlašćenje itd. Iako se otvaranje tekućeg računa za pravna lica u većini banaka ne naplaćuje, postoje određeni troškovi u vidu uplate osnovnog novčanog kapitala za privredna društva (za d.o.o. najniži zakonom predviđen iznos je 100 dinara), mesečnog održavanja računa oko 450 i naknada za e-banking oko 300 dinara. Kad je reč o potrebnoj dokumentaciji, različite banke će vam tražiti različitu dokumentaciju za otvaranje računa, ali ono što će vam svakako biti potrebno jeste:

- rešenje o osnivanju ili Izvod iz APR-a,
- lična karta ili pasoš,
- overen OP obrazac (opciono – zavisno od banke).

KORAK 12: Prijava Poreskoj upravi

Nakon završene registracije osnivanja u APR-u, prijave na CROSO i otvaranja tekućeg računa u poslovnoj banci po izboru, preostalo je da podnesete poresku prijavu preko **portala Poreske uprave** u roku od 15 dana od dana upisa u APR.

Osnivač privrednog društva podnosi poresku prijavu PP PDP, dok preduzetnik koji vodi poslovne knjige podnosi obrazac PPDG-1S. Za tačnost unetih podataka podnosilac poreske prijave odgovara krivično i materijalno. Poreska uprava kontroliše sve prethodne uslove za sticanje prava na navedeno oslobođenje direktnim uvidom u sistem APR-a (provera registrovanja), CROSO (provera prijave na obavezno socijalno osiguranje), NSZ (provera dužine čekanja na posao) i Uprave za trezor (uvid u Registar poljoprivrednih gazdinstava). Na ovaj način poreski organ će pratiti pravilnost korišćenja navedene poreske olakšice u smislu broja lica za koja se koristi olakšica, iznosa za koji može da se ostvari pravo na poresko oslobođenje, kao i vremenski period korišćenja olakšice.

NALED

Makedonska 30/VII, Beograd, Srbija
011 33 73 063 | startujlegalno@naled.rs
www.naled.rs